

Universitätsbibliothek Paderborn

Ars Semper Gavdendi

Demonstrata Ex Sola Consideratione Divinae Providentiae Et Per
Adventvales Conciones

Sarasa, Alfonsus Antonius de
Antverpiae, 1664

§. I. Qvod si prout omnia à Deo fieri, ita sapienter etiam fieri, & in bonum
finem ordinari, mihi persuasero; tum verò video, in omnibus rerum
euentibus, acquiescere debere me.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13517

exsurgent, aut iam commotos sedes. Deinde, ut ingentem illum, quæ huic praxi habendæ præmittenda est, opinionem animo concipiamus, incomprehensibilem Sapientiam Dei vobis ob oculos ponam; triplicem nempe sciendi modum, quem rebus omnibus rite dirigendis impendit Deus. Quod si obscuriora difficultioraque quam ut recte capiantur visa fuerint, illud mementote, Dei arcana esse quæ proponam. quod si minus intelligentur, illum tum, quem maximè cupio, referemus fructum, ut maximi faciamus adeoque & adoremus sanctissima eius decreta, cuius profundissimam Sapientiam dum non capimus, admiramur.

Quod si prout omnia à Deo sunt, ita sapienter fieri, & in bonum finem ordinari mihi persuaserò, tum verò video me omnibus rerum euentibus debere acquiescere.

1. **D**A mihi hanc veniam incomprehensibilis Deus, ut arcana Diuinitatis tuæ mysteria paulò altius penetrem & perscruter: neque enim prorsus id ago, quasi si ea me sperem posse comprehendere, illud enim pro comperto habeo quod *Judicia tua abyssus multa*, & quidem tanta, ut ne Angelico quidem possit ingenio peruadari. Verùm non eò sese extendit mea temeritas, hoc tantum nunc ago, ut eorum quæ me fides vera edocet, reminiscens, agnoscam stuporem meum, neque me esse qui ea intellectu possim persequi. quod cùm agnoscam, exsurget illico ea, quam de tuâ Prowidentiâ par est habere mortales nos, existatio: hanc autem cùm consequar, tum verò totum me meaq; omnia, sanctissimæ tuæ directioni, sine cunctatione lubens ac lætus tradam.

*Ingressus
ad considera-
randam
Sapientiam
Dei.*

*Tranquil-
lantia mœti
imprimis
est necessa-
rium sibi
persuaderere
non tamen
omnia à
rum*

2. Hic meus est scopus, Auditores, hoc collimo. Quod si enim tria hæc mihi penitus persuaserò, Primo Deum esse omnia, qui moderetur, & quidem non negligenter aut perfunctoriā ut ita dicam manu, sed summum adhibendo studium & industriam: Deinde non aliò curas intendere, aliumque sibi præfixisse scopum, quam manifestationem gloriæ suæ, hominumque à se procreato,

*Deo fieri,
sed & sapientie
ter fieri.*

rum bonum & commodum ; ipsique adeò magis esse perspectum quid nobis conueniat , quam nos ipsi possimus rectè discernere : Tertiò denique commodissimas eum ; vt finem suum consequatur inire rationes , facillimas & breuissimas ingredi vias , & aptissima intentioni suæ perficiendæ adhibere instrumenta ; dic amabo , quid demum obstabit , quo minus me totum quieti dem , interque omnes maris huius exstantes procellas , rideam & mare , & ventos & omnia , securusque dicam *in pace in id ipsum dormiam & requiescam* ? in id ipsum , hoc est *psal. 4.* cā , quam de tuā gubernatione tuāque sapientiā iam concepi , existimatione securus , ô magne Machinæ huius director Deus ! Turbetur sanè mare , quassetur carina , concutiantur nauis latera , vndis oboluatur , pessum ire videantur omnia : nihil timeo , non casus , non fortunam , nam illam non agnosco . hoc scio , clavo assidere te , te Sanctum , te Sapientem , te omnium rerum consciūm , te Misericordem & Bonum . Igitur *in id ipsum* quod turbentur omnia , *in pace dormiam & requiescam* ; non enim turbantur nisi à te ; si tamen turbari dicenda sint , quæ diriguntur à te : nec aliâ spe fretus requiescam , nisi *quoniam tu Domine singulariter in spe constitueristi me* . Enim verò singulariter , hoc est methodo prorsus singulari ; inducendo me videlicet in sanctuarium tuum , & arcana Prudentiæ tuæ mysteria & instrumenta demonstrando , quamuis quasi per caliginem & suboscure . Atque hæc quidem ratio est , eur admiranda illa instrumenta Diuini artificis , quibusque impendantur rebus , quamuis cursim expenderimus .

Verùm , vti non sufficit viatori navi exposito , metum omnem sollicitudinemque vt deponat , nauclei sui instrumenta fuisse contemplatum , quadrantes , astrolabia , circinos , pixidesque fuisse demiratum ; nisi id etiam sibi persuadeat , & adhibeti magno studio , & verò etiam magnâ sapientiâ à magistro obseruari ventos , vada syrtesque aut cognosci aut bolide pertentari ; denique ex artis regulis , nauigandi scientiâ , & rerum nauticarum cognitione dirigi omnia ; ita nec tranquillandis hominum mentibus sufficere videtur ea , quam habemus de cœlestium orbium instrumentis cognitio , neque verò etiam quibus rebus conficiendis applicentur ; nisi id etiam constet , sapienter & rectè adhiberi , cā quā par est prudentiâ : item finem illum , quem sibi

3.

sibi praefixit Deus, nobis maximè conuenire: denique omnia quæ circa nos aguntur, ea esse quæ nostrâ maximè intersint; neque meliora inueniri potuisse compendia, modumque aptiorum, quô ad conuenientem nobis portum daretur peruenire, quam is quo singuli ferimur modo.

S. II.

Vt autem hoc ipsum tibi persuadeas, non est opus omnium euentuum scire rationes, easque iustas esse ut iudices: tantum id certò statue, à Dei Sapientiâ hunc euentum esse destinatum, & tum facile acquiesces, rationesque inuenies quibus factum defendas.

Neque re sapienter omnia fieri credas, singularum euentuum rationes exactè habēda sunt.

4. **A**uditores, disputationem de rebus singulis instituere si ve-
limus, illudque inquirere, an conuenienter singula eueniant, quæ hic siue in naturæ cursu, siue in re publicâ, siue etiam pri-
uata geruntur; sanè infiniti laboris opus aggredimur, cùm re-
rum euentus numero sint infiniti; eorumque rationes indagare,
vti immensus, ita & improbus est prorsus labor, neque viribus
nostris par. Et tamen hâc viâ insani tendimus, vt de Dei Sapien-
tiâ iudicium, pro ut nobis quidem videtur, sapiens feramus.
multum laboramus interim, contentione sane maximâ, fructu
nullo. Deplorat id Ecclesiastes solummodo hoc inueni inquit post
indagationes rerum acutissimas, quod Deus fecerit hominem re-
sum, & ipse se infinitis miscuerit questionibus ad rem sane, hoc
est pacandis animis, quæ faciant nihil. Omnia cum se labore
summo peruestigasse fateatur sapientissimus Salomon, hoc de-
mum intellexit nihil sese intelligere, & hâc demum summa fuit
Eccles. 7. Sapiencia, Intellexi, inquit, quod omnium operum Dei, nullam pos-
sit homo inuenire rationem, eorum que sub sole sunt. & quanto plus
laborauerit ad querendum, tanto minus inueniat. etiam si dixerit
Eccles. 8. sapiens se nosse, non poterit reperire.

5. Aliâ & quidem contrariâ prorsus viâ incedendum est, dispu-
tationibus omnibus finem si vis ponere, omnesque difficulta-
tes enodare, hâc nempe; vt numquam rerum euentus, pro ut
K sunt